

Womhaj Bóh!

Cislo 17.
25. hapr.

Lětnik 7.
1897.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihiczišcežetni w Budyšcinje a šu tam dostacž sa šchwórtlětnu pšchedplatu 40 w.

Njedzelu Duasimodogeniti.

Jan. 20, 24–29.

Měr budž i wami!

Krala Bóh požohnuj! Tak spěwamy dženška tež w Božich šwjatnizach našich lubnych Šerbow, špominajo na narodny šwjedžen našeho lubeho krala; tak spěwamy, džaknje wróczo pohladujo na dokonjane žohnowane lěto našeho krajneho wótza, a tak prošymy na njeho dele Božu móž a Boži měr a Božu huadu na czele a na duschi ja czaš a wěcznosć. Ale tole wutrobne špominanje na našeho šemškeho krala wjedže naš k našemu njebjes-temu wěcznemu kralaj Jesom Šhryštej, kotrehož knještwo dže pšche wschitke mješy tuteho šwěta a traje do wscheje wěcznosće, a jašo dyrbi naš dženšnišcha njedzela, kaž kóždy druha, powołacž pod jeho šwjatej sa naš pšchekótej ruzy a do šwětkla jeho krašnosće, jeho měra. Włode jutry reka našch luby šerbski lud dženšnišchej njedzeli, jako by i tym wuprajicž chzyl, so w žiwjenju wěrjazych dyrbja pšchezo jutry wostacž a so czi, kotrychž je Šnješowa miłosć i jutrownej wješelej powjescžu wobhnadžila, dyrbja stajnje w jutrownej šwětkošczi a šwjatosczi kłodžicž. A to šame chze tež stare kaczanske mjeno dženšnišcheje njedzele prajicž: Duasimodogeniti, jako nowonarodžene džěczi. Wschitke tele njedzele pať wot jutrow hacž k Božemu špicžu maja se stareho czaša šhromadne krašne mjeno: „pastyrške njedzele“, a to niz jenož teho dla, so našch luby ratať jašo wonkach džěla na šwojim poli a pastyr jašo won czehnje se šwojim stadlom na selenu łuku, ale tež teho

dla, so wjele tyřaz lubnych džěczi w tychle dnjach jastupi do kchesczjianskeje šchule po wabjazym pastyrškim šlowje Jesuřowym: pať moje jehnjata; dajcže džěczatkam ke mni pšchicž; wošebje pať rekažu tele njedzele „pastyrške njedzele“, dokelž našch wyřokohwaleny Šnješ a pastyr po šwojim dohyczerškim horještacžu jašo šwojich wěrjazych paťny na selenaj łuzy šwojeho šlowa a Božej šakramentow. Haj, pastyrške šlowa šu wschitke Bože šlowa kaž džěšnišcheje tak pšchichodnych njedzel.

Měr budž i wami! O, krašne wošchemwaze pastyrške šlowo Jesuřowe! Njeměr a bojošcž, žaloscž a hroša, cžma a nóz knježi we wutrobje, kotraž njeje hišcže we wěrje šwojeho šbožnika namařala, jeho, kiž je našchich hrěchow dla podaty a našcheje prawdosće dla šbudženy. W nje-měrje žarowasche Šětr, a płařasche Marja Wadlena, a šdychowasche Domasch, a šedžachu bojasni šrudni wuczomnizy, prjedy hacž šbožna jutrowna powjescž jich wutrobny napjelni i Božim měrom a šwjatym wješelom. Krašne šlowo šwj. Augustina praji: našcha wutroba je njeměrna, dónž wotpocznuje w Bošy. Šak pať móže wutroba w Bošy wot-pocznowacž bjes Šhryšta? Nichtón nješchindže k Wótzej, křiba pšches mje! Haj, nješbožowni šu wschitzy njewěrjazy, dokelž měra nimaju. A pšche wschitko špěwanje a rejtwanje, wyřtanje a žaloscženje šwětnych džěczi šlyšchimy tu škóřzbu: měra nimamy. Žyly šwět wschak i žylej poluoscžu bohat-řtwa a cžesće, mudrosće a blašnosće, rjanosće a hrosnosće njemóže tebi dacž, šchtož trjebasch k šwojemu šbožu tu a tam: měr w Bošy pšches Jesom Šhryšta.

Hdže a kak namafasch pucz won se wscheho njemera
 fwedomnja, wutroby a dusche, hdže a kak namafasch pucz
 do sbóžneho mēra Božeho? Ja hym tón pucz a ta
 wērnoscž a to žiwjenje, praji twój Snjes, a ty spēwasch

Duscha pytaj Jesuša,

Wschitko druhe njepomha!

Sbóžni su czi, kiž njewidža a wschał wēria. Prjedy
 wēricž, potom wohladacž, tu w nadžiji, tam w krašnosčzi,
 tu pōsnajesč po kruchu, tehdy budžesč dopōsnacž, kaž tež
 ty dopōsnaty su. Njech je tebi došč, so masch sbóžnika,
 pšes kotrehož a w kotrymž je Boži mēr twój dobry džěl.
 Snjesowych ranow dla Domasch wēriesche, bu wješoly a
 mērnj, a w Jesušowych ranach a hošdžaznych blusnach
 móžesč a dyrbišch tež ty to słowo čitacž: ja tebe, ja
 tebe, mēr budž s tobu. So bychmy my mēr mēli, je wón
 čžerpil, wumrjel, w rowje ležal a stanył. So by ty mēr
 mēl, je tebe powolał se fwēta, tebe na swoju wutrobu
 položil a tak hustokrōcznje wobhnadžil se swojim słowom
 a Božim wotkasanjom.

Čžeho dla je husto hiščeze telko njemera w tebi?
 Čžeho dla su husto tak bojasny a srudny, tak sprōzny a
 mucžny? Ssnadž teho dla, dofelž rjetujesč kaž Domasch:
 je-li so ja njewidžu, njebudu wēricž, snadž teho dla, dofelž
 chžesč sam šebi na swojim pucz, se swojej mozu, se
 swojej prawdošču mēr dohčž, snadž dofelž chžesč dženska
 se fwētom s kšelicha fwētneho wješela picž a jutsje wot-
 pocžnyč na Snjesowej wutrobje?

Čžeho dla su husto tak njemernj a srudny? Ssnadž
 teho dla, dofelž je tvoje wōczko, kaž Emmauskeju wu-
 čžomnikow, jenož dele k semi wobrocžene a niz k njebešam,
 dofelž pytasch swojich lubych w rowach a niz w njebešach;
 snadž teho dla, dofelž pšchemało w pišnje pytasch a su
 „lēnjeje wutroby?“

W spoczatku tuteho lētstotka bēšche muž živy, mudry
 we wschej fwētnej mudrosčzi, bohaty, čžesčženy a šlawny;
 wjerchojo semje jeho wušnamjenichu a fwēt pšchinješe jemu
 swoje wēžny a kōny. Wēnišch-li, so bē sbōžowny?
 W pošlednich lētach swojeho žiwjenja je tele šchtucžki
 napišal:

Kiž ty s njebeš pšichschol su,

We wschēm horju dawasch radu,

Teho, kiž je hubjeny,

Wošchewišch se swojej hnadu, —

Ach, kak tutón fwēt mje štroži!

A čžomu bolosč, wješele?

Mēro Boži!

Wschindž ty šlōdki, wošchew mje!

W podjemškich kšesčžijanskich rowach pak, katakomby
 mjenowaných, kiž pod městom Romom a w jeho wokolnosčzi
 w hlubokosčzi semje šo namafaja, wohladach husto na
 marmorných kamjenjach rowy pšichrywaze jenož mjeno tam
 wotpoczowazeho kšesčžijana a lačžanske słowo in pace,
 to rēka: we mērie. Šhto da tamnym pšesčžehany, wuhnatym,
 wurubjonym wbohim wērijazym tajki šwjaty
 mēr w žiwjenju a wumrjecž? Šhto ščžini jich bohattyh
 w najwjetšchej kšudobje, čžeho dla spēwachu w tamnych
 podjemškich kšowanach a kapalkach: „ty wošchewišch moju
 duschu?“ čžeho dla pišachu na sparne komorki swojich
 morwých: we mērie? Dofelž wērijachu.

Šhto wušwolišch ty šebi? — krotke njespočžaze
 wješele, jebate fwētno šbože a wēžny njemēr? abo chžesč
 radšho šo wotrjetnyč wschemu temu, šhtož s Boha njeje

a k Bohu njewjedže a ja to čžasnje a wēžnje w na-
 najnutrišchim šjenocženstwe je šwojim sbóžnikom nashonicž
 a woptacž, šhtož spēwat spēwa:

Kak sbóžny hym, hdyž wotpoczuju,

Mój Jesu, w tvojej lubosčzi.

Tu njeje žane dwēlowanje a kšablanje! Jesu, my
 šmy tvoji! Žohnuj kōždu wērijazu wutrobu, šwoju žyrkej,
 nasch šerbški lud se šwojim mērom. Haj, šmil šo nad
 nami, o Jesu, daj nam twój mēr, o Jesu!

R. S. Waktar-Wošklincžanski.

Wschetupž a rycerž.

(Wotracžowanje.)

IV.

Puščžink.

Na šhtomach, kotrež na šmjertnym polu pōdla Šymškeho
 kamjenja štejachu, šedžachu rapaki a lačachu požadliwje na morwých,
 kotrež delka na semi ležachu. Tola žadny šebi nješwēri, dele šle-
 čžicž; čžasto hibasche šo jedny wot tnych, kotšž tam čžicho ležachu,
 jako chžyl wón s čžezlich šonow wozucžicž. Nētko šbēhasche šo
 čžezko wutrobno teho, kotryž tu ležesche; wōczžny šo wotwrieschtej,
 a wōtšje šaklincž sdychowanje. Tón, kotryž tu s womory, šmjercži
 podobneje, wotzucži, bēšche Wjell se šymškeho kamjenja. Dwē nožy
 a žyly džēn wón tu hižo ležesche, tak móžnje bēšche jeho njecž
 porajšl. Šrej bēšche šo s rany lača; tajki bēšche wón tehdy wjecžor
 na semju padnył. Wschitžny bēchu jeho sa morweho mēli a bēchu
 jeho teho dla ležo wostajili. Dženža halle bēšche šažo rosoma
 nabył. S prōžu móžesche šo tak dalofo pošbēhnyč, so šedžesche.
 Tajki wuhlada se štroželemi wschēch šabitnych kolo wokoło šebje.
 Se šawolanjom šadwēlowazeho šandželi swojej wōčži; wón bēšche
 tu jenicžki živy njes morwými. Šako woheč palešche jeho rana
 na hlōwje; lačžnosč čžwilowasche jeho čžēlo. Bēšche jemu wot-
 šudžene, so dyrbi tu šamlutki pomalu wumrjecž? Nē, wón chžysche
 živy byčž, živy wostacž! S tšchepotatymi porštami wotwjasja šebi
 rjemjeschki čžezkeho želesneho šabata a želežkow na nohomaj a
 rukomaj; potom pošpyta, hačž mohł stanjež. Šedma móžesche
 štejecž, wón, tón šylny, špjecživy Wjell. Wón wottorže šaplata
 wot swojeho šabata, šawali do njeje kšlōdny, wložny moch a
 položil ju na swoju šahorjenu ranu. Šotom wša hlebiju, pōdla
 njeho ležazu, so by šo na nju šepjerał a šedžesche šo nej dale.
 S prōžu a nusu pšchedobu šo pšesč lež; husto došč šwjesny šo se šla-
 bosčžu na semju; tola štajnje šo šažo šhraba. Šo dolžich hodžič-
 nach nadešdže wón rēčžku, hdžež šo wón, wschōn šawutleny s čžer-
 štwěj wodu wošchewi a šebi ranu wumy. Tak bēšche šo s nowa
 džēn minyl, a nož šo bližesche. W šahorjenju ležesche Wjell pšchi
 rēžny; jeho wutroba bēšche šapuscžena a pošna štracha. Wón dopo-
 minasche šo na wschē swoje wopory, kak tu šem pšchindžechu,
 wschitžny blēdži s bojosčžu a kak je wón jim hlōwy krawne nabił.
 Jeho šwēdomje dopomni šo na šłowa, kotrež bēšche jemu man-
 dželsta husto došč prajila: „Wjello, wostaj šo twojich hrosnocžow,
 prjedy hačž njebudže pšchepōšdže!“ Wón wuhlada jeje miłe wōczko, na-
 pjelnjene se šyškami. Tak šhadžesche šandženosč pšched jeho wōčž-
 maj; hrožo, wobškoržo a šudžo. Tehdy dōtkny šo jandžel pošuty
 s čžicha jeho wutroby, a čžiche pacžerje wuspēwaschtej jeho hubje,
 kotrež bēšchtej dlēje, dnyžli dwazycžči lēt jenož šelkej. „Božo,
 Snježe, šmil šo a pomhaj mi, ja chžu šarunacž, šhtož šym šleho
 čžinił!“ Š jandžel pošuty pošylni jeho šprōžne štawy. Ša druhe
 ranje džēsche šranjenty po ščžezžny pšesč horj. Šeho wotrocžžny
 bēchu jemu wōšpjēt powjedali wo pobožnym puščžinku, kotryž bēšche
 šo w blisčosčzi šašhdlił; tam chžysche wón wotpoczowacž a šo
 modlicž.

S šola pucža štejesche kšēžka tuteho puščžinka, pobožneho
 bratra Šakuba. Šōšla, na kotrychž tšēcha, s mochom a s kamjenjemi
 pošladžena ležesche, njebēchu runje wššofe. Wšysche duri wišasche
 na hrjedže šwōncžl, kotryž wón rano, pšchipošdnju a wjecžor šwo-
 njesche. Šotom šlincžachu jeho miłe šynki po ležu. Šdyž bēšche
 wjedro čžiche a šašne, bēšche šwonjenje šamo w bližšchej wšy šly-
 šchecž. Šotom pšchivolachu šebi ludžo wo wšy: „Puščžinkowy
 šwōncžl šwoni!“ a wschitžny štyšnychu ruzy a wuspēwachu modlitwu.
 Šōšla domežka mējesche puščžink mōlcžku šahrodku; wo šrijedž ša-
 hrodki žōrlesche šo šašna wōdžicžka se semje a po brjošy dele bē-

žesche dele do doła. Na pravizy pódla domežka stejesche drjewjany fchiž, pšched kotrymž so schédžiwý Šafub často modlesche. Tu pollafnychu so tež pobožni putnižy, hdyž tu Božu šmilnošč py-
tachu w šrudobje, abo hdyž pobožnemu lěžnemu bratrej šwoje hrěchi špowjedachu. Wo šrijedž domežka běšche šebi puščžint kamjeńtne wóhniščezó natwaril, na kotrymž šebi šwoju jedž šwari. Někotre drjewjane stólcžki, blidko a šady wó jstwjje ščeroke borlo š mocha, šyna a šlomy, to běšche wšcho, ščtož wón w šwojej šamotnoščzi trjebašche. Žanu puchu tu njemějesche; jenož wurěšany fchiž wišajšche wyšche borla.

Šafub pšchipožži někotre ščezpki na wóhniščezó, pšchistaji hlinjany hornž š korničkami š wohnju a dońdže potom pšched šhěžku. Šdyž běšche kórtku modlitwu wušpěwał, dońdže wón do lěša, hdyž běšche kólnička mješ ščtomami natwarjena. Kólnine durje běchu jenož pšchifacžinjene. Wón štorčži š nohu do nich a šastupi do kólnje. Tu wonjesche derje ša wšchelakimi šelicžkami. Wšchelake kólnička tu ležachu, wjetšche a mješišche; hdyž běchu tele šelicžka ščžele, běšche wón je hromadžal, šo by š nich wuštrwjaze lěkarštwu pšchihotował. Š wuwolany a šlawjeny běšche wón w tutym wuměštwje. Wón njefošumjesche jenož rany w dušči, ale tež na čžele šahojicž.

Š pruhowazymy wóčžkami pšchegladowašche wón wšče kólnička a pšchěšchajš tu a tam hromadku. Potom wša korb, š wjerbow plecženy, še ščženy a hlebju, kotraž pódla stejesche, do ruki a wuštrwi š kólnje. Šomalu džěšche wón dele do doła; tola daloko njeběšche pšchifšoh, pšched nim na ščezžžž ležesche Wjell, na šmjercž špróžny a bėdny; womora běšche jeho šajala. Šafub šo tak štróži šo jemu korb a hlebja š ruki wupanyšchtej, blėdeho čžlowjeka wuhladawšči. Šhětje šo wón šhili, wotpina jemu šabat a položi šwoje wucho na wutrobnó.

„Tón špěšchnu pomoz trjeba“, šabórbota wón; potom šbėhny jeho a donješe čžžkeho čžlowjeka do šwojeho domežka. Š luboščžiwěj ruku wumy jemu lěšny bratr ranu, liny balšam do njeje a čžezšesche jemu pošhlnjaze šrepi do huby. Tola šhory njehašche wozucžicž; jenož jeho woblicžó šapočža šo počžerwjenjecž a š pol-
wotewrjeneju woczow mišchtrjesche šo něšak bludna šwěčžka.

„Wóh budž tebi šmilny! To šahorjenje, to hrošne šahorjenje!“ džěšche štary muž Boži.

Šahorjenje šo š šhwatkom pošhlnjowašche. Čžžžo wón dychašche; njemdrje hanjesche šrej po žilach. Druhdy wolašche šhory š hložom, druhdy běšche šašo žyle čžichi. Pšchi tym powjedášche wón hrošne, džiwje šłowa, tak šo šo puščžint šam a tež šwojeho hoščža pošhčžžowa. — — —

Dwe njedželi běšchtej šo hižo minylej. Tehdy šmėrowa šo šhory hladažy. Dolhe, šmėrne španje pšchijeschy bėdnemu čžželu noru móž a štrawotu.

Wjell woczini přeni ras šašo šwojej woczzi š polnym rošumom.

„Šdže tu šym?“ woprašča šo š čžicha a je špodžiwanyom, štareho muža Božeho na jeho borle šedžo wuhladawšči.

„Šsy w Božej ruzy a w rukomaj šprawneho ščesčžijana,“ wotmolwi jemu Šafub.

„Šak šym ja š wam pšchifšoh?“

„Na pucžu šym waš nadešoh, na šmjercž šranjeneho a šmjercži bliškeho; džakujče šo Bohu, šo je šo wón nad wami šmilil.“

Wjell šo pomalu šašy na wšcho dopomni a šdychujo šańdželi wón šwojej wóčžy.

Ščžči džėń štany wón še šwojeho lěhwa a wjedženy wot šwojeho pomoznika dońdže šhwilu do lěša.

Ššchiž pšched šhěžku wuhladawšči pollafny šo wón na šwojej toleni a ščžže tež puščžinka šobu š šebi. Ššhlyš ronjachu šo š jeho woczow, ruku šwojeho dobročžela šhrabnyšchi, džěšche wón š tšchepotatym hložom: „Pobožny puščžinko, moja dušča je wob-
čžžena š hrěšchnej čžžu; ja čžžu šo tebi špowjedacž; daj ty mi šwoje žohnowanje!“ — — —

„Š Wóh daj tebi šwój měr!“ To prajiwšči položi Šafub šwoju pravizu na hrěšchnika, šo šwojich hrěchow šajazeho. Špowjedanje a Bože šłowo wušwobodžičtaj jeho wot jeho čžžže a a šahojičtej rošraženu wutrobu.

Ššščež někotre njedžele wošta wotšhorjazy pod puščžinkowym šchitom. Potom poda wón štaremu ruku a džěšche: „Šako puščžint šaž ty čžžu ja šwoje žiwjenje došonjecž; rany čžžu šahojicž a Bože šłowo pšchipowjedacž; wjell šym ja byl, džiwí, torhazy wjell, pobožny bratr Miklawšch čžžu ja wot džėnša byčž. Do Draždžan

ja počžahnu, šo bych šebi wot hawšchtinšich mnichow žyřkwinske žohnowanje wuprošyl. Potom čžžu šebi w lěžu šhěžku natwaricž, šo bych Bohu a čžlowjekam šlužil. Wóh woštań še šwojim žohnowanjom pšchi waš ša to, ščtož ščže mi wopokafal!“

„Wšchegomóžny Wóh šchituj a pšchewodž tebe a špočž tebi šwój měr!“ džěšche Šafub a wróczi šo šamlutki do šwojeho domežka.

* * *

W lěče 1404 běchu Šawšchtinšy mnicha w Draždžanach kłóšchtr natwarili. Tam šlapašche džėnša čžlowjek wo wrota w dolhim brunym plaščež a š powjašom wyšche pažom powjašany.

„Wotewr mi wašche wrota, pobožny bratišje; čžžu šo pola waš šwojich hrěchow špowjedacž a šebi wašche žohnowanje wušprošycž!“ Bratr wrótnil jemu wotewri. —

Šo šhóč dnjach mějesche šo wón šašo wotšal. Š nim pač čžehnišche šobu čžrijóžicžka mnichow je šekerami, motylkami, šopacžemi a druhimi napravami.

W holi, tam hdyž šo džėnša hiščež čžorny fchiž pšchěš mlodžinu pošbėhuje, šastachu. Tam šapočžachu rycž, ščtomny puščžezecž a čžžacž a twaricž. Blisko džěšche dróha nimo š hólanišch wšow do Draždžan. Niž jenož š tworami jěšdžachu tu ludžo nimo do Draždžan, hušto doščž pšchindžechu tež po njej pobožni putnižy še Ššerbom, kottž čžžychu w Draždžanškim kłóšchtrje abo w žyřkwi „šwójateho fchižža“ šwoje hrěchi špowjedacž. Ša to pšchijesčechu špowjednym wóžam šemške kubla šobu. Teho dla běšche Miklawšch w kłóšchtrje prošyl, šo móhl šo tu jako pobožny bratr šašhdlicž. Tu čžžyšche wón putnikam žyřobu na pucž dacž ša čžželo a dušchu, tu čžžyšche jich wo šrijedž lěšneje čžšchiny hižo pšchihotowacž na špowjedanje pšched duchownymi bratrami.

(Šotracžowanje.)

Wšchėdne jutry.

„Jutry šu šašo nimo“, ludžo praja. Šdyž pač je ščesčžijanska wutroba woprawdže jutry š tym žiwym šbóžnikom šwjecžila, tam njebhwa jenož kóžda njedžela šwjaty, wješkelny jutrowny džėń, ně, tež kóžde ššhadžaze ranje je prawe jutrowne ranje. Šak šo to štanje? —

Pobožny muž še 17. lěštotetka, dr. Lindeman w Štoštoku naš to wucži. Wón běšche pola šastojněšeho bratra w Štralsundže, pola duchowneho dr. Baudevina na wopucžze, a tam pšchěš nóz wošta. Šedny š domjazyč š nim hromadže w jenej komorje ležesche a šhlyšesche, šak dr. Lindeman šwoju rańšchu modlitwu špěwašche; bjes druhim wón šhlyšesche tu ščtucžku š Lutheroweho šhėrlušcha:

„My šwjecžimy tón rócžny čžaf
Něš š dobnej wješkeloščžu;
Tón Šnjės da ššhadžecž pola naš
To šłonzó we prawdoščži,
Niž naš š hnadu roššwěčži
Š nasche dušche pšchějašni,
Nóz hrěchow je šo minyla. Šalleluja!

Tamny šo jara džiwášche, došel běchu hižo šwjatki nimo, wón pač ničžo njepraji, ale to dr. Baudevinej šdželi. Dr. Baudevin čžžyšche šam rad pšchicžinu tuteje jutrowneje modlitwy šhlyšecž a šo šwojeho hoščža pračšesche. Lindeman wotmolwi, šo ma wón protyku, w kotrejž kóždy džėń jutry šteja, pšchi tym na šwoju bibliju pokafa a pšchistaji: „To je moja protyka. Pšchetož žyla biblija mi pokaze, šak nješšym jenož w šwjatej šččženizy jutry šwjecžil, ale šo dyrbju wot teho čžžafa wšchitke dny jutry šwjecžicž.“

Teho pšchecžel šo prašesche, šak móže šo to wšchėdne ščacž? — a Lindeman jemu powjedášche: „Šdyž ja rano štawam, naj-
prijedy š tymi žonami (Šark. 16, 1) š Jesuřowemu rowej du a šo modlu:

Daj, šo w čžafu teho ranja
Džėnša šwėru poštanu
Š duchowneho ššeho španja
Š šo štaram ša dušchu,
Šo, hdyž šudny džėń b'dže pšchincž,
Njetrjebał šo poštróžicž.

Šaž hušto šym w špowjedži š wutrobu šwoje hrěchi wušnal a šym wodačže doštal, we mni řeka:

Hrěchow nóz je šo minyla. Šalleluja!

Šdyž ja přėdowacž šhlyšchu, šu to lute jutrowne přėdowanja;

pschetož wschitke na to džeja: „Wotucz, kiž ty psich, a stawaj wot morwuch, dha budže Khrystuž tebe roškwęczič!“

„Haj“, praji Baudevin, „tak dha pak i jutrownym šwjedženjom šamym steji?“

„To je potom“, wotmolwi Lindeman, „prawy, wulki džen. Potom šo šam pschepntuju a pruhuju šo šam pschi šebi, tak šym hacž dotal jutry dzeržal? — Hacž šym šo wschędnje na šwoju šcheczenizu dopomnil? — Hacž je wschędnje we mni tón nowy cšlowjel horjestaň, kotryž je w šwjatosczi a prawdosczi psched Bohom žiwj? — Hacž šym šwjate wotkasanje wužiwal, šo je žiwj šbóžnik wopravdže we mni žiwj? — a tak dale. Dawa-li mi Boža hnada tajke šwędčenje, šo jemu ponižnje we wulkim jutrownym wješelu džakuju. Šeli šo niž, ša tym steju, šo hych šo polěpšchował. — To je pschicžina, šo kóžde ranje špěwam:

„My šwjeczimy tón rócžny cžaf
Nětk i dobnej wješelosczi.“

Wschelake i blista a i daloka.

Sa wučerja w Rakojdach je šo knjes Lodny, kiž běšche hacž dotal i wučerjom w Schwacžizach, powolał. Schwacženjo jeho wotkhad wutrobnje wobžaruja, dokelž je šebi luboscž w šwojim dotalnym šaštojnstwoje dobył. Wobšebje lube šerbste Schwacžanske towarštwo wobžaruje, šo šwojeho pschedšydu šhubi, kotryž je i wulkej šahorjenošczi w towarštwoje a ša towarštwo dželal a škutlowal.

„Šhěžorštwojny dženik“ wojjewja pschifašnju, kotraž štawnitam poruczi, šlubjennyh, hdyž chzedža do mandželštwoje štupicž, na jich žyrtwinske pschibkušnosćeje dopomnicž. Na štawnište formulary ma šo tež pschipomnicž, šo šo štawniški šašon žyrtwinskih pschibkušnosćow šcheczenizu a wěrowanje nastupazyh njedótka. To je dobre a džaka hódne, ale šmėje tež wopravdže wulkeho wuspěcha? Šola naš Šserbow wschal tajkeho napominanja nadžijomnje trjeba njebudže, ale šajki wuspěch šmėje tónle wufas w tajkich krajinach, hdžež je njewěra i knjesom, hdžež šnano štawnik šam šwobodnje steji a šwobodofmšlňnym pschiwšujuje; budže šajki wopravdže tym, kiž šu hžjo šami šhablazj, i cšoplej wutrobu jich šwjatu pschibkušnosć psched woczi štajecž? Š džakom ma šo pschipošnacž, šo chže wschnosć našche wěrowanje, kotrež je wjazj hacž šamy škontrakt psched štatnym prawom, pschecžiwjo živilnemu mandželštwo šakitacž. Ale my pschi tym wostanjemy, šo by lepje bylo, hdy by šo našch namjet pschijał, kotryž w šašidžennyh lécze na šhěžorštwojny šejm štajichmy, po kotrymž je živilne mandželštwo jenicžjy ša tón pad, hdžež šebi šlubjeni wěrowanje nježadaja. Ale pschi tym wschēm chžemy šwoju radošcž nad tym wuprajicž, šo šu našche proštwj w šašidžennyh lécze i najmjeňšcha jedyn plód w teje wufasni měle.

W Šakškej šo pomalu hotuja na nowowólby na šajki šejm. Šólba šmėje šo přeni krocž po nowym wašchnju, šo tši rjadownje po wyšokosczi šwojich došhodow wušwoluj a šo matej 1. a 2. rjadownja pschewahu psches šhecž, dokelž ma jenotliwy tam wjazj hložow ša wušwolenje wólbnjch muži. Tutón nowy wólbnj šašon je šo wobšebje i tym wotpohladom wudał, šo by šo dalšchemu nutšcžišcheczenju šozialdemokratiškich šastupjerjow do šejma šadžewalo. My i wutrobu pschewemy, šo by šašon tón wuspěch měl, na kotryž džiwa — ale mamy tež to wobmyšljenje, šo budža šozialdemokratojo i njeho nowe žórko šchecžuwanja cžerpacž. Šim dyrbi jenož šo i šrutym šakonjom, kotryž jich podrywaze škutlowanje a nješanbicžiwje šchecžuwanje šakasa a šaniczi, napšchecžiwjo štupicž, druhe šředki njedopahaja. — W Šserbach budže pschi teje wólbe mēr, dokelž cžaf našchewu šerbsteju šastupjerjow hišcže wotběžal njeje.

Pschipad.

(Šotracžowanje a Škóncženje.)

Šchěšcž dnjow pošdžišcho mój pschedštajeny šašo do našcheje wšy pschidže. Šón powjedatše wo dališkej podawišnje tamneje jěšby. Pschi šchahenju po kolebatym pucžu běšchtej dwaj ryšaj šo i woša šunyloj a šo šhubiloj. Tej dyrbješchtaj šo hnydom i nowa šhotowacž a duž doštach porucžnosć hišcže tón šamy džer do města dojēcž, hdžež běšche hłowna pišatnja. Ša šo i mojim štarym dobrym šantorom rošžohnowach a rošžudžich šo, dokelž njechach i nóznyh cžahom do města pschidž, w dobrym hošczenju

blisko pschi železnizy ležazeje žyrtwinskeje wšy psches nóz wostacž, šo hych potom i raňšchim cžahom dale jěl. Šako jenicžki hólčž ja najlěpšchu jštwu doštach. Ša šo bóršy k měrej podach a ša krotki cžaf běch wušnył. Šokolo 11 hodžin wječžor buch psches šylne šlepanje budženy. Šched wotnom woheň wušladach a pošnach, šo běšche wulki štrach. Šródž a bróžen šo palitej. Šhětje šo šwobletawšchi i mojim macžotom won štupich. Šam běhachu a wolachu. Woheň hžjom domštemu hrožešche. Šsytawa pschidže a šwoju pschibkušnosć dopjelni. Šródž šo wotpali; domjaze pak stejo wošta, ale tšecha běšche wšcha pschemacžana a wschudžom wšcho mokre, šo wot dališkeho nózneho pschewjanja w tym twarjenju rēcž byčž njemóžesche.

Šarač, kiž pódla štejesche, šo na mnje dohlada, Šón mi pschecželnje pošficzi pola njeho psches nóz wostacž. Ša to džakownje pschijach. Šón mi šomoru pošasa a w 12 hodž. ležach šašo w ložu. Pschipadnje tam dołho ničto ležal njeběšche; duž njeběchu ložaze deški w porjedže. Šdyž šo w ložu pschelehnyh, šo šrenje dele šunychu a won padnychu. Pschipadnje mi ta myšl pschidže, šo by tola psches dele padaze deški šara nastacž dyrbjala, šchtož pak šo nješta; wone běšchu po šdacžu na něšchto mjehke padnyłe. Šako ša tym hladach, špody mojeho loža něšchto lubošnušcke namakach. Šam ležesche njekničžomny šharla, kotryž šo na nim ležazeje cžěžoty dla abo drje tež boloscže dla hibacž njemóžesche. Ššo něšak šwobletawšchi i šomorj do dwora doběžach. Šrunje tam něšotši burjo wot wóhny domoj džechu. Šži runje w prawym cžafu došdžechu, jako chžyšche tamny šharla i wotnom wulěšcž. Šón bu wuwjajany a wotwjedženy. Šaž šo bóršy wupošasa, běšche wón tón woheň šakóžil a běšche šebi wotmyšlil, pschi nastatej mēšchenžy w šarje šradnyčž.

Druhi džel nožj wó jštwje na šanapeju pschewy. Pschipadnje šebi šaležach a móžach šakle 4 hodžiny pošdžišcho wotjēcž, dokelž wschitke cžahi w 3. nješastachu. Še hodžiny pschewy w šwójšje šararja, hdžež šo na lubošnu džowku dohladach, kotraž bu — šo i krotka praju — škóncžnje moja njewješta a je nětko dołhe lěta moja luba, šwěrna mandželška. — Šot teho cžafa wjazj mój štary nahlad wo pschipadže njedžeržach. Šaj, ja škóncžnje štaremu šantorej wušnach: Pschipad je njerošom.“

Tak mój pschecžel šwoje powjedanje škónczi. Šež ja móžach jemu wschelake šdželicž, malicžkoscže a tola wažnosće, hdyž je i prawymaj wocžomaj wobhladašch, kotrež wšche šwěta hladatej. Šmój buchmój i tym psches jene, šchtož běšche štary šantor psched dołhimi lětami prajił.

Šdyž my šwišowanje jeneho podawka i druhimi njepóšnajemy, my tón podawł pschipad mjenujemy a myšlmy, šo šmy i tym tu wěž roššudžili. Šwěryžjy šchecžijan pak wě, šo žadni wróbl i tšechi njepadnje bješ šnjesoweje wole. Šnjewěryžjemu je to pschewara „pobožne“, runjež je to jara jednore a šrošmliwe, hdyž šo teho džeržimj, šo je Šóh wschewowědomny a wschewomóžny. Ša to wošmje tak mjenowany roššajšny nješajšny wuras pschipada, kotryž ničto wujajnicž njemóže.

Ša derje wēm, šo wschal móže šo to pschewnacž, hdyž něšotši w kóždym pawku, kiž po muri bēži, wulki škutł Šóži widža a šo prajcheja, šchto dyrbja šebi wo tym pawku myšlicž. Šo wjedže k pschewěje. Šdyž pak šo nam džiwne šwišowanje podawłow šjewi, njekmēmj to i njewužitnym mjenom „pschipad“ pomjenowacž, ale jo wažicž jako štam wulkeho, nam njewidomneho rječžasa, kotryž tón w rukomaj džerži, kotryž je wschitke wlošy na našchew hłowje pschewachnowal.

Dališche dary ša wbohe armeniške šyrotj:

Š Budešcžanskeje wošady:

Š. Š. i Šejna 5 hr. — np.

Š Budešcžanskeje wošady 4 „ — „

Wšcho hromadže: 9 hr. — np.

W mjenje wbohich šyrotow šo wutrobnj džak praji

Š. Šólčž, šarač.